Välfärdsområdesstyrelsen 26.10.2026

Antecknande av målet för utsläppsminskning i klimatprogrammet för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Peltonen Emma
Lehtonen Jyrki
Ojaniemi Pasi

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna det bifogade utkastet till mål för utsläppsminskning i klimatprogrammet och

2. överlämna utkastet till välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté för behandling.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige godkände den första strategin för Västra Nylands välfärdsområde vid sitt sammanträde den 25 oktober 2022, § 69. I strategin fastställdes som mål för fullmäktigeperioden att man upprättar ett klimatprogram och bereder en färdplan för att främja koldioxidneutralitet.

Beredningen av klimatprogrammet inleddes 2024 med en beräkning av välfärdsområdets koldioxidavtryck och identifiering av åtgärder för att minska utsläppen. Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram och färdplan över åtgärder som främjar uppnåendet av klimatneutralitet behandlades i välfärdsstyrelsen den 12 maj 2025 § 103 och välfärdsområdesfullmäktige godkände programmet den 27 maj 2025 § 32.

Välfärdsområdesfullmäktige har godkänt välfärdsområdets strategi för åren 2026–2029 vid sitt sammanträde den 7 oktober 2025, § 74. Ett sammanfattande protokoll utarbetades över förhandlingarna om strategin för förnyelse av tjänster,

där de anvisningar som gäller strategin och som togs upp under förhandlingarna sammanställdes. Det sammanfattande protokollet fogades till välfärdsområdesstyrelsens förslag och välfärdsområdesfullmäktiges protokoll angående strategin.

Enligt det sammanfattande protokollet över strategiförhandlingarna den 29 september 2025 föreläggs en uppdatering av klimatprogrammet med behövliga ytterligare åtgärder välfärdsområdesfullmäktige före utgången av 2026, samtidigt som ett numeriskt mål för utsläppsminskning fastställs för välfärdsområdet.

Klimatprogrammet förverkligar också delvis värdegrunden för ekologisk hållbarhet i strategin för förnyelse av tjänsterna 2026–2029, enligt vilken välfärdsområdet genom utveckling av sin verksamhet stödjer kommunerna i att uppnå sina klimatmål.

I enlighet med klimatprogrammet har välfärdsområdets koldioxidavtryck beräknats på nytt under våren 2026 utgående från uppgifter från 2025. Den uppdaterade beräkningen skapar en grund för fastställandet av välfärdsområdets mål för utsläppsminskning.
Utifrån resultaten av beräkningen av koldioxidavtrycket har man utarbetat ett utkast till välfärdsområdets numeriska mål för utsläppsminskning.

Behörighet

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade den 1 oktober 2024 § 47 i det sammanfattande protokollet över förhandlingarna om förvaltningsstadgan att välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om klimatprogrammet.

Bilaga

1 Utkast till bilaga till klimatprogrammet om uppsättande av ett numeriskt mål för utsläppsminskning
2 Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

§ 32

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar att

1. godkänna det bifogade klimatprogrammet och

2. anteckna för kännedom det bifogade sammanfattande protokollet från förhandlingarna mellan fullmäktigegrupperna den 7 maj 2025.

Behandling

Diskussionen om godkännande av klimatprogrammet fördes under antecknandet av delårsrapporten 1.1.2025–31.3.2025 för kännedom.

Under behandlingen lämnade ledamot Paakkunainen in följande hemställan som riktas till välfärdsområdesstyrelsen och som ledamot Viljanen understödde: ”Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att man i planeringen och verkställandet av åtgärderna säkras att tillgänglighetsperspektiven har bedömts och beaktats. Det här gäller särskilt klimatåtgärderna som hänför sig till tjänster, lokaler, att röra sig och digitala lösningar”.

Under behandlingen lämnade ledamot Ampuja följande ändringsförslag, som ledamot Laitinen understödde: ” Välfärdsområdesfullmäktige beslutar att klimatprogrammet inte godkänns.”

Första vice ordföranden förklarade diskussionen avslutad.

Eftersom ledamot Ampujas ändringsförslag inte kunde godkännas enhälligt konstaterade första vice ordföranden att det förrättas en omröstning i ärendet.

De som understödde välfärdsområdesstyrelsens grundförslag skulle rösta ”JA”. De som understödde ledamot Ampujas ändringsförslag skulle rösta ”NEJ”.

Vid omröstningen fick välfärdsområdesstyrelsens grundförslag 72 JA-röster och ledamot Ampujas ändringsförslag 5 NEJ-röster.

Följande personer röstade JA: första vice ordförande Hyrkkö, andra vice ordförande Vuornos och tredje vice ordförande Katainen samt ledmöterna Aavaparta, Ahjoniemi, Aintila, Aittakumpu, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Elo, Ekholm, Felipe, Frantsi-Lankia, Gästrin, Haapaniemi, Havu, Hiila, Hietanen-Tanskanen, Hukari, af Hällström, Jaatinen, Juvonen, Järvenpää, Kauma, Karimäki, Karjalainen, Knaapi, Kokko, Kurri, Laakso, Laine, Laiho, Lassus Leivo, Mollgren, Myllyniemi, Mönttinen, Paakkunainen, Partanen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Räf, Räsänen, Rehn-Kivi, Sahiluoma, Salovaara, Seppälä, Sistonen, Skaffari, von Smitten, Stenvall, Thure-Toivanen, Uotila, Uusitalo, Vehmanen, Viljanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm och Wickström samt ersättarna Dookie, Fagerström, Harinen, Hertell, Kajander, Kerola, Laakso, Laaksonen och Markkula.

Följande personer röstade NEJ: ledamöterna Aitamurto, Ampuja, Grönroos, Laitinen och Valle.

Ledamot Kajava var frånvarande.

Eftersom välfärdsområdesstyrelsens beslutsförslag hade fått flest röster vid omröstningen, konstaterade första vice ordföranden att välfärdsområdesfullmäktige inte godkände ledamot Ampujas ändringsförslag.

Därefter frågade första vice ordföranden om ledamot Paakkunainens hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade första vice ordföranden att välfärdsområdesfullmäktige godkände hemställan enhälligt.

Ledamot Kajava var frånvarande från sammanträdet kl. 18.20–18.23.

Beslut

Välfärdsområdesfullmäktige godkände beslutsförslaget.

Dessutom beslutade fullmäktige enhälligt rikta följande hemställan till välfärdsområdesstyrelsen i enlighet med 25 § i förvaltningsstadgan:

”Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att man i planeringen och verkställandet av åtgärderna säkras att tillgänglighetsperspektiven har bedömts och beaktats. Det här gäller särskilt klimatåtgärderna som hänför sig till tjänster, lokaler, att röra sig och digitala lösningar.”

Redogörelse

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 12.05.2025 § 103

§ 103

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade klimatprogrammet och

2. anteckna för kännedom det bifogade sammanfattande protokollet från förhandlingarna mellan fullmäktigegrupperna den 7 maj 2025.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

I välfärdsområdets strategi som välfärdsområdesfullmäktige godkände den 25 oktober 2022, § 69, fastställdes att välfärdsområdet ordnar och förnyar tjänster på ett socialt, ekologiskt och kulturellt hållbart sätt, beaktar ekologisk hållbarhet i sin verksamhet och främjar stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till den.

I de mål som ställdes upp för fullmäktigeperioden i strategin anges följande: ”För välfärdsområdet utarbetas ett klimatprogram och en färdplan över åtgärder som främjar uppnåendet av klimatneutralitet.”

I enlighet med servicestrategin förbinder sig välfärdsområdet för upphandlingars del till en upphandlingsstrategi, enligt vilken man granskar och minimerar miljö- och klimatkonsekvenserna under hela upphandlingens livscykel.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade den 17 juni 2024, § 99, att inleda beredningen av ett klimatprogram och en färdplan för koldioxidneutralitet.

I välfärdsområdesfullmäktiges beslut den 1 oktober 2024, § 47, om ändring av förvaltningsstadgan fastställdes som framtids- och utvecklingsnämndens uppgift att styra beredningen av klimatprogrammet samt fattades beslut om att klimatprogrammet i fortsättningen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige.

Välfärdsområdesstyrelsen föreslog den 10 februari 2025, § 38, välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige godkänner klimatprogrammet. Välfärdsområdesfullmäktige beslutade den 25 februari 2025, § 5, att återremittera ärendet för ny beredning. Välfärdsområdesstyrelsen beslutade den 28 april 2025, § 87, att lämna över förslaget till Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram till välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté för behandling. Välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté behandlade klimatprogrammet i sina förhandlingar 5–7.5.2025. Förhandlingarna resulterade i ett förslag till Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram. Förslaget samt det sammanfattande protokollet från förhandlingarna mellan fullmäktigegrupperna finns som bilaga till detta ärende.

I enlighet med det beslut som fattades av välfärdsområdesfullmäktige vid sitt sammanträde den 1 oktober 2024, § 47, om ändring av förvaltningsstadgan fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om klimatprogrammet. Enligt 42 § 2 punkten i förvaltningsstadgan svarar välfärdsområdesstyrelsen för beredningen av välfärdsområdesfullmäktiges beslut.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 28.04.2025

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar att

1. godkänna det bifogade klimatprogrammet och

2. anteckna för kännedom det bifogade sammanfattande protokollet från förhandlingarna mellan fullmäktigegrupperna den 7 maj 2025.

Behandling

Serviceområdesdirektör Hokkanen avlägsnade sig från sammanträdet innan behandlingen av detta ärende inleddes kl. 14.21.

Ordföranden föreslog att § 87–89 behandlas som en helhet under behandlingen av detta ärende. Välfärdsområdesstyrelsen godkände ordförandens beslutsförslag enhälligt.

Beslut

Välfärdsområdesfullmäktige godkände beslutsförslaget.

Dessutom beslutade fullmäktige enhälligt rikta följande hemställan till välfärdsområdesstyrelsen i enlighet med 25 § i förvaltningsstadgan:

”Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att man i planeringen och verkställandet av åtgärderna säkras att tillgänglighetsperspektiven har bedömts och beaktats. Det här gäller särskilt klimatåtgärderna som hänför sig till tjänster, lokaler, att röra sig och digitala lösningar.”

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 25 februari återremitterad Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram för ny beredning.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesfullmäktige 25.02.2025 § 5

§ 5

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna

1. det bifogade klimatprogrammet och

2. det följande tillägget som styr verkställandet av klimatprogrammet:

”I verkställandet av klimatprogrammet bör beaktas att de åtgärder som fastställs i programmet inte får medföra konsekvenser som försämrar basvårdstjänsterna, antalet måltider och kvaliteten på dem eller patientsäkerheten för klienterna inom boendeservicen.”

Behandling

Under behandlingen lämnade ledamot Laakso följande förslag om att återremittera ärendet för ny beredning: ”Ärendet återremitteras för ny beredning till förhandlingar mellan grupperna. I beredning beaktas ändrings- och tilläggsförslagen samt förslagen till hemställan som lämnades in på välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 25 februari 2025”.

Under behandlingen lämnade första vice ordförande Hyrkkö följande hemställningar som riktades till välfärdsområdesstyrelsen och som ledamot Partanen understödde:

”Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att verkställandet av klimatprogrammets åtgärder för att minska utsläppen inleds effektivt och så fort som möjligt” och ”Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att välfärdsområdet genom ägarstyrning påverkar HUS-sammanslutningen för att uppnå utsläppsminskningar” och ”Välfärdsområdesfullmäktige hemställer att välfärdsområdet strävar efter att minska upphandlingarnas koldioxidavtryck”.

Under behandlingen lämnade ledamot Partanen följande ändringsförslag, som ledamot Aittakumpu understödde: ”Följande skrivningar läggs till målen som ska uppnås före utgången av 2026 (s. 2 och 16): 1) Vi har ställt upp ett numeriskt utsläppsminskningsmål som är i linje med kommunernas och Nylands koldioxidneutralitetsmål och definierat de nödvändiga åtgärderna för att uppnå det. 2) 2) Vi har börjat verkställa majoriteten av åtgärderna i färdplanen för klimatarbetet.”

Under behandlingen understödde ledamot Paakkunainen ledamot Laaksos tidigare förslag om att återremittera ärendet för ny beredning. Efter detta begränsande ordföranden diskussionen att gälla endast återremitteringen av ärendet för ny beredning.

När det inte fanns fler begärda anföranden förklarar ordföranden diskussionen avslutad.

Ordföranden frågade fullmäktige om ledamot Laaksos förslag om återremiss kan godkännas enhälligt. Eftersom det inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning i ärendet.

De som understödde fortsatt behandling av ärendet skulle rösta ”JA”. De som understödde förslaget om återremiss skulle rösta ”NEJ”.

Vid omröstningen fick fortsatt behandling av ärendet 22 JA-röster och förslaget om återremiss 56 NEJ-röster. Dessutom gavs 1 blank röst.

JA röstade första vice ordförande Hyrkkö samt ledamöterna Aavaparta, Aittakumpu, Ampuja, Grönroos, Hiilamo, Hukari, Juvonen, Kajava, Karimäki, Koponen, Laitinen, Nummelin, Partanen, Seppälä, Skaffari, von Smitten, Uotila och Valle samt ersättarna Akinyemi, Dookie och Hertzberg.

NEJ röstade ordförande Limnéll, andra vice ordförande Vuornos och tredje vice ordförande Katainen samt ledamöterna Aintila, Aitamurto, Alaviiri, Backman, Castrén, Cederlöf, Ekholm, Elo, Felipe, Frantsi-Lankia, Haapaniemi, Havu, Hietanen-Tanskanen, Hiila, af Hällström, Jaatinen, Järvenpää, Karjalainen, Knaapi, Kokko, Kurri, Laakso, Leivo, Marttila, Mollgren, Mönttinen, Noro, Paakkunainen, Pelkonen, Piirtola, Rasinsalo, Räf, Räsänen, Saari, Sahiluoma, Salovaara, Sistonen, Stenvall, Thure-Toivanen, Uusitalo, Vehmanen, Värmälä, Wejberg, Westerholm ja Wickström samt ersättarna Aaltola, Hakulinen, Harinen, Kerola, Laakso, Laaksonen, Sundström och Walls.

Ledamot Rehn-Kivi röstade blankt.

Ordförande Limnéll var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.00–19.02. Första vice ordförande Hyrkkö var ordförande för sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.00–19.02.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade återremittera ärendet för ny beredning.

Redogörelse

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 10.02.2025 § 38

§ 38

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna det bifogade klimatprogrammet.

Behandling

Under behandlingen lämnade ledamot Juvonen följande tilläggsförslag, som ordförande Laiho understödde:

”I verkställandet av klimatprogrammet bör beaktas att de åtgärder som fastställs i programmet inte får medföra konsekvenser som försämrar basvårdstjänsterna, antalet måltider och kvaliteten på dem eller patientsäkerheten för klienterna inom boendeservicen.”

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad. Ordföranden frågade om ledamot Juvonens tilläggsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen godkände tilläggsförslaget enhälligt.

Lokaldirektör Purmonen avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 13.12.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar godkänna

1. det bifogade klimatprogrammet och

2. det följande tillägget som styr verkställandet av klimatprogrammet:

”I verkställandet av klimatprogrammet bör beaktas att de åtgärder som fastställs i programmet inte får medföra konsekvenser som försämrar basvårdstjänsterna, antalet måltider och kvaliteten på dem eller patientsäkerheten för klienterna inom boendeservicen.”

Redogörelse

I välfärdsområdesstrategin (den 25 oktober 2022 § 69) fastställdes att välfärdsområdet ordnar och förnyar tjänster på ett socialt, ekologiskt och kulturellt hållbart sätt, beaktar ekologisk hållbarhet i sin verksamhet och främjar stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till den.

I de mål som ställdes upp för fullmäktigeperioden i strategin anges följande: ”För välfärdsområdet utarbetas ett klimatprogram och en färdplan över åtgärder som främjar uppnåendet av klimatneutralitet.”

I enlighet med servicestrategin förbinder sig välfärdsområdet för upphandlingars del till en upphandlingsstrategi, enligt vilken man granskar och minimerar miljö- och klimatkonsekvenserna under hela upphandlingens livscykel.

Inledningen av beredningen av klimatprogrammet och färdplanen för koldioxidneutralitet behandlades vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträde den 17 juni 2024 § 99.

I välfärdsområdesfullmäktiges beslut av den 1 oktober 2024 § 47 om ändring av förvaltningsstadgan fastställdes som framtids- och utvecklingsnämndens uppgift att styra beredningen av klimatprogrammet samt fattades beslut om att klimatprogrammet i fortsättningen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige.

Målen för och uppföljning av klimatprogrammet

I förslaget till klimatprogram fastställs som mål att välfärdsområdet med sin egen verksamhet stöder de klimatmål som ställs upp i de västnyländska kommunernas och städernas färdplan för ett klimatneutralt Nyland 2030 samt HUS-sammanslutningens klimatmål. Målet är att koldioxidavtrycket för vår verksamhet 2030 med stöd av de över 50 åtgärderna i klimatprogrammet har minskat jämfört med 2023. Före utgången av 2026 har välfärdsområdet bättre kännedom om de koldioxidutsläpp som uppstår i verksamheten och i vilken riktning

utsläppen utvecklas, har vår personal mer kunnande i klimatfrågor och bedöms behovet av att uppdatera klimatprogrammet utifrån denna information.

Framtids- och utvecklingsnämnden följer upp årligen hur klimatprogrammet genomförs.

Västra Nylands välfärdsområdes klimatprogram har utarbetats med medverkan av andra aktörer

Välfärdsområdets klimatprogram har utarbetats genom att höra ett stort antal experter, olika intressentgrupper och förtroendeorgan. I Klimatjakten har välfärdsområdets invånare och personal framfört förslag till flera åtgärder som främjar koldioxidneutralitet. Välfärdsområdets påverkansorgan och framtid- och utvecklingsnämnden har för sin del kommenterat och styrt beredningen av klimatprogrammet och målen.

Utöver vad som anges ovan behandlade välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté utkastet till klimatprogram vid sin gemensamma dagskola den 20 januari 2025. Tidigare hade fullmäktigegrupperna möjlighet att ställa frågor om och kommentera utkastet till klimatprogram, och dessa behandlades vid den gemensamma dagskolan.

Utgångspunkten för klimatprogrammet är välfärdsområdets första koldioxidberäkning, som genomfördes av Motiva på våren 2024 med data från 2023. Kalkylmässigt var koldioxidavtrycket för Västra Nylands välfärdsområde 2023 sammanlagt 204 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter, vilket motsvarar cirka fyra procent av koldioxidavtrycket för hela social- och hälsovården. Koldioxidavtrycket per invånare i välfärdsområdet uppgår till 412 kilogram koldioxidekvivalenter, det vill säga cirka fem procent av en finländares genomsnittliga konsumtionsbaserade koldioxidavtryck.

Koldioxidutsläppen inom social- och hälsovården i Finland var i sin tur enligt en bedömning från 2019 cirka 4 900 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter, ett värde som omfattar tjänsterna i den offentliga och privata sektorn. Detta utgör sammanlagt cirka 6,5 procent av hela Finlands koldioxidavtryck.

Syftet med det första klimatprogrammet är att skapa en stark grund för en hållbar verksamhet och ange riktningen för hur man i framtiden bygger ett utsläppssnålare välfärdsområde.

I enlighet med det beslut som fattades av välfärdsområdesfullmäktige vid sitt sammanträde den 1 oktober 2024 § 47 om ändring av förvaltningsstadgan fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om klimatprogrammet. Enligt 42 § 2 punkten i förvaltningsstadgan svarar välfärdsområdesstyrelsen för beredningen av välfärdsområdesfullmäktiges beslut.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria